

A Jihlavai Állatkertben nincsenek rácsok. Illetve egy-kettő azért akad, hiszen a papagájok röpdéit például aligha tudták volna másból megépíteni. Am a dróthálóval határolt felületek aránya elenyésző, ezért aztán semmi túlzás nincs a kert szlogenjében: „Jihlavai Állatkert – állatkert rácsok nélkül”

ÁLLATKERT

Aki szereti az állatokat, állatkerteket és Csehországban jár, az maga ellen vét, ha a Pozsony-Prága autópályáról ez utóbbi város előtt mintegy száz kilométerre nem tér le Jihlava irányába. Az állatkertet gépkocsival elég nehéz megtalálni, ám ha a gyönyörű történelmi belvárosban parkolunk, tíz pernyi kelleme séta után már ott állhatunk a bejárat előtt.

Az állatkert különleges élményt ígér. Ne várjunk azonban sok-sok tágas patáskifutót, „miniszavannát” oroszlánokkal, vagy éppen trombitáló elefántokat. Jihlavában zömmel kisebb, ám annál érdekesebb állatok élnek.

Az állatkert mellett kis folyócska zubog végig; ez alkotja az állatkert egyik „kerítését” is. Persze e természetes, tiszta vízfolyás egyúttal remek lehetőséggel szolgál arra, hogy vizét elterelve a lapályosabb részekben kisebb-nagyobb szigeteket lehessen kialakítani. Az efféle természetes élőhelyek aztán megannyi különleges állatnyak nyújtanak eszményi, és rögvest hozzáteszem, felettebb látványos élő-

Nandu

Vöröshomlokú maki

Kovács Zoolt felvétele

Goit András felvétele

A völgyben fekvő állatkert története 1957-re nyúlik vissza. A park egyik szegletében ekkor kis zoo-sarkot alakítottak ki. Később felépült a madárbemutató, amely nagy tetszést aratott a közönség körében. Később jöttek az első emlősök is, például egy oroszlánpár,

medve és majmok, s hamarosan elkészült az első igazán korszerű röpde is a ragadozómadarak számára (itt most fakókeselyűk tanyáznak). A hatvanas évek kezdetén megépült a macska- és majomház.

A mostani igazgató, a nemzetközi hírű Dipl. Ing. Vladislav T. Jirousek 1967-ben Dvůr Královéből érkezett az állatkertbe. Ekkor új korszak kezdődött az állatkert történetében. Megkezdődött a csaknem minden egységet érintő rekonstrukció, a rácsokat üveg és vízesárok váltotta fel, számos új állatkifutó épült, és ritkaságokkal teli gyűjtemény alakult ki. A egyébként főleg herpetológiával foglalkozó igazgató igyekezett a legritkább és leginkább sebezhető fajokat és alfajokat tenyésztésbe vonni.

Az állatkert jelenlegi területe 12 hektár, ám csak 6,5 hektáron gondoznak állatokat. A bemutató mellett még nagy területek találhatóak, ide képzelik el az új természetes kifutórendszert, amelynek megvalósítása már „csupán” pénzkérdés. A jelenlegi patáskifutók helyén pedig gorillaház épül.

Császárbajusz-tamarin

helyet. A különféle makiknak (madagaszkári félmajmoknak) például ideális, természetes fákkal borított minibiotopekat alakítottak ki, fákkal, fűvel, megfelelő domborzattal. A parádés elhelyezést e főemlősök soha nem látott gyermekáldással hálálják meg. Rendszeresen szaporodnak például a vöröshomlokú makik (*Eulemur fulvus rufus*), melyek a világ legveszélyeztetettebb félmajmai közé tartoznak, hiszen élőhelyükön, Madagaszkáron egyre kevesebb a táplálékul és búvóhelyül szolgáló erdő. (Egyébként a Győri Állatkert vöröshomlokú makijai is Jihlavából származnak.) A gyűrűsfarkú vagy más néven kattamakikból (*Lemur catta*) másfél tucatnyi él egy tágas szigeten, de szépen szaporodnak a varik (*Varecia v. variegata*) és vörös varik (*V. v. rubra*) is.

Az állatkert egyik, jelenleg talán legnagyobb büszkesége az 1997-ben megnyitott

Amazonas-ház. Az épület látogatható része mindössze 106 négyzetméter, ám e kicsinek tűnő területen olyan tágas, üveggel határolt esőerdő-részleteket alakítottak ki, melyekben leginkább különféle karmosmajmok élnek. Egy több ezer literes akváriumban természetes amazonasi halak tanyáznak, míg egy hasonlóan hatalmas terráriumban orrszarvú leguánok (*Cyclura nubila*) szaporodó közösségét gondozzák. Kisebb terráriumban trópusi rovarokban gyönyörködhetünk, míg a fejünk felett, a látogatói térben lajhárok lógnak. Táblák hívják fel a figyelmet arra, hogy ne álljunk közvetlenül alájuk: nekik is van anyagcseréjük, még ha lassabb is a megszokottnál...

A kanyargós sétautak mentén fák, cserjék, bokrok, örökzöldek pompáznak. A kifutók többsége – éppen a rafinált növényesítés miatt – csak akkor ötlük szemünkbe, amikor már

előtte állunk. S érdemes is megállni! A kert központi területén például tágas és rendkívül dekoratív Dél-Amerika kifutó áll, ahol nanduk, tapírok, marák és vízidisznók élnek. Olykor egy-egy nem „idevalósi” prérikutya is feltűnik. A hópárducok, a perzsa- és ceyloni leopárdok külön kuriózumot képviselnek, éppúgy, mint a kis macskagyűjtemény, élén a fogságban szinte sehol sem látható, ám itt remekül szaporodó arab vadmacskával (*Felis silvestris gordonii*).

A ritka fajokat még felsorolni is nehéz. A bemutatott 111 faj többsége igazi ritkaság; ezt jól példázza, hogy 18 faj nemzetközi, EEP-s tenyésztésprogramban vesz részt. A városka is szereti állatkertjét, melynek eredményeképpen az éves látogatottság kétszáz ezer körül van.

K. Zs.